

Chów i hodowla małych przeżuwaczy
Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów zootechnika	Cykl kształcenia 2020/21
Specjalność -	Kod przedmiotu WBiHZBZOS.I8B.0394.20
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia (inżynier)	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów ogólnoakademicki	Dyscypliny Zootechnika i rybactwo
	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie
Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot	Robert Bodkowski
Pozostali prowadzący	Robert Bodkowski

Okres Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia audytoryjne: 12 Ćwiczenia projektowe/warsztatowe: 14 Ćwiczenia terenowe: 4	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi czynnikami genetycznymi i środowiskowymi wpływającymi na poziom produkcji małych przeżuwaczy (owce, kozy, alpaki), warunkami ich utrzymania oraz stosowanymi technologiami.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	zagadnienia związane z pokrojem i fizjologią różnych gatunków małych przeżuwaczy (owiec, kóz, alpak, danieli).	BH_P6S_WG01	Zaliczenie pisemne, Prezentacja, Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń
W2	zagadnienia związane z utrzymaniem, żywieniem, zabiegami i technologiami stosowanymi w produkcji małych przeżuwaczy.	BH_P6S_WG06, BH_P6S_WG08	Zaliczenie pisemne, Projekt, Prezentacja, Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń
W3	podstawowe zagadnienia związane z wytwarzaniem i i pozyskiwaniem surowców pochodzących od małych przeżuwaczy - owiec i kóz (mleko, mięso, wełna, skóry).	BH_P6S_WG07	Zaliczenie pisemne, Prezentacja, Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	analizować procesy biologiczne towarzyszące hodowli małych przeżuwaczy.	BH_P6S_UW06	Projekt, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Ankieta.
U2	opracować założenia hodowlane i prowadzić chów i hodowlę małych przeżuwaczy na każdym etapie oraz posiada umiejętność przygotowania w języku polskim prezentacji multimedialnych dotyczących zagadnień związanych z produkcją tej grupy zwierząt.	BH_P6S_UW04, BH_P6S_UW06, BH_P6S_UW10	Prezentacja, Ankieta.
U3	dokonać oceny środowiska hodowlanego i dobrostanu towarzyszącego hodowli małych przeżuwaczy.	BH_P6S_UW10	Obserwacja pracy studenta
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	odpowiedzialnego obchodzenia się ze zwierzętami.	BH_P6S_KR03	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach
K2	odpowiedzialnego prowadzenia chowu i hodowli małych przeżuwaczy oraz zapewnienia im właściwych warunków środowiskowych i dobrostanu.	BH_P6S_KR03, BH_P6S_KR04	Obserwacja pracy studenta
K3	dokształcania się i samodoskonalenia w zakresie hodowli małych przeżuwaczy - owiec, kóz, alpak, danieli.	BH_P6S_KK01	Zaliczenie pisemne, Projekt, Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń, Ankieta.

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Wykład	15
Ćwiczenia audytoryjne	12
Przygotowanie prezentacji/referatu	10

Przygotowanie do zajęć	10	
Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15	
Przygotowanie projektu	10	
Ćwiczenia projektowe/warsztatowe	14	
Ćwiczenia terenowe	4	
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	Liczba godzin 45	ECTS 1.7
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 30	ECTS 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć

1.	1. Dzicy przodkowie współczesnych ras kóz, proces domestykacji. 2. Znaczenie gospodarcze kóz, charakterystyka typu mlecznego (rasy). 3. Charakterystyka typu mięsnego, wełnistego i puchowego kóz (rasy). Polskie rasy kóz. 4. Kierunki użytkowania kóz (mleczny, mięsny, skóry, wełna, puch) - światowa produkcja, czynniki wpływające na poziom użytkowości, charakterystyka produktów. 5. Dzicy przodkowie współczesnych ras owiec, przebieg udomowienia, biologiczne następstwa zmian domestykacyjnych. 6. Owce jako wiodący w polskiej hodowli przedstawiciel małych przeżuwaczy - struktura rasowa, rasy mateczne i ojcowskie. 7. Charakterystyka typów użytkowych owiec (rasy). 8. Hodowla zachowawcza owiec, zasady dofinansowania, rasy objęte programem. 9. Użytkowanie wełniste, mleczne i mięsne owiec. 10. Specyfika żywienia małych przeżuwaczy - systemy żywienia; żywienie różnych grup technologicznych. 11. Różne systemy chowu owiec - pomieszczenia, wyposażenie owczarni, dobrostan. 12. Zabiegi zootechniczne i weterynaryjne, praca hodowlana. 13. Rozród owiec - fotoperiodyzm, naturalne systemy krycia i inseminacja, metody intensyfikacji, doskonalenie cech użytkowości rozplodowej. 14. Alpaki i lamy - rozród, żywienie, użytkowanie. 15. Jeleniowate - biologia i użytkowanie.	Wykład
2.	1. Ocena pokroju owiec, wady budowy. 2. Użytkowanie wełniste (typy anatomiczne włosów, cechy fizyczne i chemiczne wełny, wady i uszkodzenia, ocena wełny owiec, kóz i alpak) - prezentacja, ankieta, zadania. 3. Użytkowanie mleczne (czynniki wpływające na mleczność i skład mleka owczego, metody oceny użytkowości mlecznej) - prezentacja, ankieta, zadania, film. 4. Użytkowanie wełniste (czynniki wpływające na poziom użytkowości mięsnej, przyżyciowe i poubojowe metody kontroli użytkowości mięsnej) - prezentacja, ankieta, zadania. 5. Pozyskiwanie i konserwacja skór, klasyfikacja skór owczych, wady i uszkodzenia - prezentacja, ankieta. 6. Organizacja stanówki i kotelni, wskaźniki użytkowości rozrodczej (płodność, plenność, odchów, jałowość, użytkowość rozplodowa) - prezentacja, ankieta, film, zadania.	Ćwiczenia audytoryjne

3.	1. Projekt hodowli owiec w oparciu o dane wyjściowe - założenia produkcyjne (praca w grupach). 2. Obrót stada i kalendarz. 3. Opracowywania dawek pokarmowych. 4. Roczny preliminarz pasz. 5. Założenia projektowe w zakresie pomieszczeń i dobrostanu. 6. Projekt owczarni. 7. Kalkulacja opłacalności produkcji z wykorzystaniem wskaźników dochodowości i rentowności na przykładzie wykonanego projektu.	Ćwiczenia projektowe/warsztatowe
4.	1. Ocena pokroju małych przeżuwaczy (owce, kozy, alpaki). 2. Techniczne aspekty pracy hodowlanej w stadach małych przeżuwaczy.	Ćwiczenia terenowe

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

Film dydaktyczny, Metoda projektów, Pokaz/demonstracja, Dyskusja, Wykład, Ćwiczenia, Praca w grupie

Aktywności	Metody zaliczenia	Udział procentowy w ocenie łącznej przedmiotu
Wykład	Zaliczenie pisemne	30%
Ćwiczenia audytoryjne	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń, Ankieta.	30%
Ćwiczenia projektowe/warsztatowe	Projekt	30%
Ćwiczenia terenowe	Obserwacja pracy studenta, Aktywność na zajęciach	10%

Dodatkowy opis

Zajęcia terenowe w owczarni RZD Swojec.

Wymagania wstępne

Anatomia i fizjologia zwierząt, genetyka, podstawy hodowli i żywienia zwierząt.

Literatura

Obowiązkowa

- Kuczaj M. (red.). Hodowla zwierząt. Organizacja produkcji zwierzęcej. Bodkowski R., Nowakowski P. Hodowla i użytkowanie owiec. Część III. Wyd. Marian Kuczaj, Wrocław, 2016.
- Niżnikowski R. (red.). Hodowla, chów i użytkowanie owiec. Wyd. Wieś Jutra Sp. z o.o, 2011.
- Patkowska-Sokoła B. (red.). Podstawy chowu i hodowli owiec. Wyd. AR Wrocław, 2000.
- Wójtowski J. (red.). Hodowla, chów i użytkowanie kóz. Wyd. Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, 2016.

Dodatkowa

- Niżnikowski R. Chów owiec. PWRiL Warszawa, 1994.
- Morales Villavicencio A. Chów alpaka. Oficyna Wydawnicza, Multico, 2010.
- Szeliga W. Wybrane zagadnienia z chowu i hodowli owiec i kóz. PWRiL Warszawa, 1998.

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
BH_P6S_KK01	Absolwent jest gotów do ustawicznego zgłębiania wiedzy oraz zasięgnięcia opinii ekspertów przy rozwiązywaniu problemów w procesie produkcji zwierzęcej
BH_P6S_KR03	Absolwent jest gotów do przyjmowania odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu zootechnika związanej z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zwierząt oraz środowiska hodowlanego a także prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z hodowlą zwierząt, mając w świadomości odpowiedzialności za skutki niewłaściwego użytkowania zwierząt będących przedmiotem chowu, hodowli czy użytkowania
BH_P6S_KR04	Absolwent jest gotów do uznawania znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za produkcję wysokiej jakości żywności, dobrostan zwierząt gospodarskich oraz wpływu produkcji zwierzęcej na stan środowiska naturalnego
BH_P6S_UW04	Absolwent potrafi wykorzystywać podstawowe technologie informatyczne w prezentacjach multimedialnych oraz w zakresie pozyskiwania i przetwarzania informacji z zakresu produkcji zwierzęcej
BH_P6S_UW06	Absolwent potrafi opracować założenia hodowlane dla każdego gatunku zwierząt; ocenić wartość hodowlaną i użytkową zwierząt gospodarskich; a także przeprowadzić analizę każdego etapu hodowli z uwzględnieniem elementów krytycznych oraz dobrostanu zwierząt; analizować procesy biologiczne towarzyszące produkcji zwierzęcej, w tym w konkretnych warunkach produkcyjnych
BH_P6S_UW10	Absolwent potrafi określić wady i zalety stosowanych oraz proponowanych rozwiązań o różnym poziomie złożoności (systemy, procesy, technologie) związanych z hodowlą, chowem i użytkowaniem zwierząt w zakresie ich efektywności oraz oddziaływania na dobrostan zwierząt, jakość produktów pochodzenia zwierzęcego i środowiska
BH_P6S_WG01	Absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym zagadnienia z zakresu budowy i funkcjonowania organizmów żywych na różnym poziomie złożoności, zwłaszcza o anatomii i fizjologii zwierząt gospodarskich
BH_P6S_WG06	Absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym zagadnienia z zakresu produkcji zwierzęcej i roślinnej, metody agrotechniczne stosowane w uprawie roślin oraz metody hodowlane i systemy chowu, a także czynniki determinujące dobrostan w produkcji zwierzęcej i gospodarowaniu zwierzyzną łowną
BH_P6S_WG07	Absolwent zna i rozumie zagadnienia z zakresu towaroznawstwa surowców oraz produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, a także możliwości ich modyfikacji poprzez zastosowanie technik agrotechnicznych i zabiegów zootechnicznych
BH_P6S_WG08	Absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym zagadnienia z zakresu technologii i wyposażenia technicznego produkcji zwierzęcej